

Wyzwania klimatyczne związane z pogodą latem

2023-07-19

Klimat się zmienia i pogoda w Europie staje się coraz bardziej ekstremalna. Perspektywy co do występowania latem fal upałów, susz, powodzi i pożarów lasów są pesymistyczne, biorąc pod uwagę minioną zimę i wiosnę. Adaptacja do zmian klimatu i gotowość na nie mają kluczowe znaczenie. Mówi o tym raport Europejskiej Agencji Środowiska dotyczący ekstremalnych warunków pogodowych.

Według scenariuszy klimatycznych, opracowanych przez naukowców niebezpieczne dla zdrowia ludzi fale upałów będą coraz częstsze, dłuższe oraz bardziej intensywne. Upały szczególnie na południu Europy mogą trwać łącznie ponad 60 dni, co nieść ze sobą będzie większą liczbę dodatkowych zgonów i hospitalizacji, zwłaszcza wśród osób starszych i chorych, chyba że zostaną podjęte środki dostosowawcze. Fale upałów są najbardziej śmiertelnymi, ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi w Europie, a podatność ludności zamieszkującej Stary Kontynent na te zagrożenia rośnie z powodu starzenia się społeczeństwa i postępującej urbanizacji.

Raport przewiduje także, że w większości krajów Europy częściej występować będą intensywne opady, prowadząc do powodzi, zwłaszcza w północno-zachodniej i środkowej Europie. Konieczna jest zatem skuteczna ochrona przed tak dramatycznymi skutkami, jakie przyniosły powodzie w lipcu 2021 r. w Niemczech i Belgii. Zdaniem badaczy, ciągłe powiększanie się terenów zalewowych w trakcie intensywnych ulew często zagraża newralgicznym obiektom użyteczności publicznej, jak szkoły czy szpitale. W latach 1980–2021 szkody spowodowane powodziami wyniosły prawie 258 mld Euro i rosną każdego roku średnio o ponad 2 proc.

Od 2018 r. ponad połowa krajów Europy została dotknięta ekstremalną suszą zimą i latem. Susze w 2022 r. znacznie zmniejszyły uprawy. Wyjątkowo sucha i ciepła zima skutkowałą mniejszymi opadami śniegu i znacznie obniżyła wilgotność gleby, poziom wód w rzekach i zbiornikach retencyjnych na dużych obszarach południowej i zachodniej Europy.

Długoterminowe prognozy klimatyczne wskazują, że południowa i środkowa Europa stanie się jeszcze bardziej sucha i gorąca w tym stuleciu, co będzie miało katastrofalne skutki szczególnie dla rolnictwa. Szacuje się, że całkowite straty gospodarcze we wszystkich sektorach gospodarki związane z suszą wzrosną do końca tego stulecia z obecnych 9 mld Euro rocznie do 25 mld Euro (przy wzroście temperatury globalnej o 1,5°C).

Większość krajowych polityk adaptacyjnych i strategii zdrowotnych w Europie uwzględnia już wpływ wysokich temperatur na układ sercowo-naczyniowy i oddechowy. Autorzy raportu widzą pilną potrzebę wdrażania działań na rzecz ochrony zdrowia ludzi poddanych tak ekstremalnym warunkom cieplnym, ale też inwestycji (szczególnie w miastach) w zielono-niebieską infrastrukturę (zieleni i woda), co może pomóc ograniczyć skutki tzw. miejskiej wyspy ciepła, obniżyć temperaturę i zmniejszyć ryzyko powodzi. Ważny w przypadku ekstremalnych zjawisk pogodowych jest także sprawny system ostrzegania zagrożonej ludności, w tym także przed chorobami zakaźnymi (np. przenoszonymi przez owady), które występują częściej na obszarach o cieplejszym klimacie.

**Magiczny
Kraków**

Aby skutecznie chronić się przed negatywnymi skutkami zmian klimatu niezbędne jest zaangażowanie władz lokalnych. Dlatego europejskie gminy i miasta powołały do życia [**Porozumienie Burmistrzów ds. Klimatu i Energii**](#), do którego przystąpiło dotychczas ponad 4,5 tys. podmiotów, w tym także Kraków.

Więcej na ten temat w języku angielskim można znaleźć na stronie [**European Environment Agency**](#).